

Број: 01/4-50-3-4-45/26

Сарајево, 21. 1. 2026.

ZASTUPNIČKOM DOMU PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH

На основу чл. 32. и 47. Пословника Заступничког дома Парламентарне скупштине БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 и 73/24), а у складу с овогодишњим Планом Повјеренства за разматрање ревизорских извјешћа о финансијском пословању институција БиХ за 2024. годину, Повјеренство за финансије и прораčун Заступничког дома Парламентарне скупштине БиХ је на 45. седници, одржаној 21. 1. 2026., разматрало и усвојило те Заступничком дому Парламентарне скупштине БиХ доставља

ZBIRNO MIŠLJENJE O FINACIJSKOJ REVIZIJI INSTITUCIJA BiH ZA 2024. GODINU, s prijedlogom zaključaka

1. UVOD

Уред за ревизију институција БиХ (у даљњем тексту: Уред за ревизију) доставио је 11. и 16. 7. 2025. Заступничком дому Парламентарне скупштине БиХ извјешћа о финансијској ревизији 73 институције БиХ за 2024. годину.

2. ANALIZA U POVJERENSTVU REVIZORSKIH IZVJEŠĆA ZA 2024. GODINU

2.1. Metodologija rada Povjerenstva

Повјеренство за финансије и прораčун Заступничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљњем тексту: Повјеренство), на основу Смјерница за преглед и анализу ревизорских извјешћа усвојених у склопу сарадње с Одјелом за међународни развој Владе Велике Британије (DFID) у 2008. години, израдило је овогодишњи План разматрања ревизорских извјешћа о финансијском пословању институција БиХ за 2024. годину (у даљњем тексту: План Повјеренства), који је усвојило на 41. седници, одржаној 29. 10. 2025.

Повјеренство је 29. 10. 2025. наведени план доставило Уреду за ревизију, Колегiju Заступничког дома, тајнику Заступничког дома и свим ревидираним институцијама БиХ с циљем правовременог информирања.

2.2. Izrada tabličnih pregleda realizacije revizorskih preporuka za sve institucije BiH u 2024. godini za razdoblje 2020. – 2024.

Shodno višegodišnjoj praksi, Povjerenstvo je i ove godine pripremio tablične preglede realizacije revizorskih preporuka za 73 proračunska korisnika, a koji obuhvaćaju ključne podatke iz izvješća revizije za posljednjih pet godina, tj. od 2020. do 2024. godine. Tablični pregledi su, uz ostale namjene, poslužili članovima Povjerenstva za sagledavanje višegodišnjeg trenda promjena u financijskom poslovanju svake institucije te omogućili kvalitetniju obradu revizorskih izvješća.

2.3. Korespondencija Povjerenstva s Uredom za reviziju

Povjerenstvo je, u skladu s Planom Povjerenstva, od Ureda za reviziju zahtijevalo dostavu određenih informacija u vezi s revizijom financijskog poslovanja institucija za 2024. i ranije godine, po uzoru na višegodišnju praksu. U dopisu Povjerenstva, poslanom 4. 9. 2025., od Ureda za reviziju zatraženo je da u najkraćem roku dostavi:

- a) pregled utvrđenih mišljenja revizora o financijskim izvješćima i mišljenja revizora o usklađenosti za sve revidirane institucije BiH u 2024. godini;
- b) popis izvješća po financijskoj reviziji za 2024. godinu kojima se zahtijeva posebna pozornost Povjerenstva, s prijedlogom pojedinačnih korektivnih mjera;
- c) prijedlog sustavnih mjera kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih revizorskih nalaza;
- d) tablični pregled ponavljanja najčešćih nalaza revizije za razdoblje 2020. – 2024., kao i tablični pregled izraženih mišljenja revizora o financijskim izvješćima u razdoblju 2020. – 2024. godine.

Ured za reviziju je 5. 10. 2025. dostavio Povjerenstvu odgovore na tražene informacije. O svim dostavljenim informacijama Ureda za reviziju vidjeti detaljnije u Dijelu 3. Zbirnog mišljenja.

2.4. Pojedinačna zaduženja članova Povjerenstva

Na 41. sjednici Povjerenstva, održanoj 29. 10. 2025., određena su i zaduženja članova Povjerenstva koji će biti izvjestitelji za pojedinačna revizorska izvješća iz druge skupine. Članovi Povjerenstva upoznati su s načinom obrade revizorskih izvješća koji obuhvaća: detaljno upoznavanje sa sadržajem revizorskog izvješća, sagledavanje višegodišnjeg trenda financijskog poslovanja institucije putem petogodišnjih tabličnih prikaza, upoznavanje s usporednim pregledom izvršenja preporuka revizije za proračunsku 2024. godinu u odnosu na preporuke dane za revidiranu 2023. godinu te obavljanje javnog izjašnjavanja predstavnika institucije po nalazima i preporukama revizije koje u najvećoj mjeri odražavaju sadržaj pitanja koja su prethodno upućena instituciji radi pripreme za izjašnjavanje, kao i moguće upite Uredu za reviziju o poslovanju institucije, a sve s ciljem izrade završnih zaključaka izvjestitelja navedenih u pojedinačnom mišljenju Povjerenstva za određenu instituciju BiH.

2.5. Razvrstavanje revizorskih izvješća o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2024. godinu

Na osnovi dopisa Ureda za reviziju dostavljenog 5. 10. 2025., može se konstatirati da su mišljenja revizije o finansijskom poslovanju u 2024. godini utvrđena za 73 institucije BiH, od kojih je: 15 „pozitivnih mišljenja“, 48 „pozitivnih mišljenja uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti) te deset „mišljenja s rezervom uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja).

U skladu s Planom Povjerenstva, revizorska izvješća o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2024. godinu razvrstana su u dvije skupine:

- **prvu skupinu izvješća** čini 63 izvješća s revizorskim „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), koja se izuzimaju iz procedure u povjerenstvu do održavanja posljednje sjednice posvećene razmatranju revizorskih izvješća, na kojoj će biti usvojena mišljenja Povjerenstva o tim izvješćima;
- **drugu skupinu izvješća** čini deset izvješća s revizorskim „mišljenjem s rezervom uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja), kao i izvješća na koje Ured za reviziju institucija BiH ukaže Povjerenstvu da obrati posebnu pozornost prilikom razmatranja. Izvješća iz druge skupine Povjerenstvo razmatra uz javno izjašnjavanje njihovih predstavnika na redovitim sjednicama.

2.6. Pozitivna mišljenja (15 institucija BiH)

- 2.6.1. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
- 2.6.2. Agencija za javne nabave BiH
- 2.6.3. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
- 2.6.4. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 2.6.5. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- 2.6.6. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
- 2.6.7. Agencija za sigurnost hrane BiH
- 2.6.8. Fond za povratak BiH
- 2.6.9. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača
- 2.6.10. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
- 2.6.11. Konkurencijsko vijeće BiH
- 2.6.12. Odbor državne službe za žalbe
- 2.6.13. Sud BiH
- 2.6.14. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
- 2.6.15. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH.

2.7. Pozitivna mišljenja uz skretanje pozornosti (48 institucija BiH, obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti)

- 2.7.1. Agencija za antidopinšku kontrolu
- 2.7.2. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
- 2.7.3. Agencija za osiguranje BiH
- 2.7.4. Agencija za policijsku potporu
- 2.7.5. Agencija za poštanski promet
- 2.7.6. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
- 2.7.7. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
- 2.7.8. Agencija za statistiku BiH
- 2.7.9. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja u BiH
- 2.7.10. Agencija za državnu službu BiH
- 2.7.11. Agencija za zaštitu osobnih podataka BiH
- 2.7.12. Arhiv BiH
- 2.7.13. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja BiH
- 2.7.14. Centar za uklanjanje mina u BiH
- 2.7.15. Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH
- 2.7.16. Središnje izborno povjerenstvo BiH
- 2.7.17. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
- 2.7.18. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
- 2.7.19. Direkcija za europske integracije
- 2.7.20. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
- 2.7.21. Državna agencija za istrage i zaštitu
- 2.7.22. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
- 2.7.23. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
- 2.7.24. Institut za akreditiranje BiH
- 2.7.25. Institut za mjeriteljstvo BiH
- 2.7.26. Institut za nestale osobe BiH
- 2.7.27. Institut za standardizaciju BiH
- 2.7.28. Povjerenstvo za koncesije BiH
- 2.7.29. Memorijalni centar Srebrenica – Potočari, spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine
- 2.7.30. Ministarstvo civilnih poslova BiH
- 2.7.31. Ministarstvo financija i trezora BiH
- 2.7.32. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
- 2.7.33. Ministarstvo pravde BiH
- 2.7.34. Ministarstvo sigurnosti BiH
- 2.7.35. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- 2.7.36. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
- 2.7.37. Parlamentarna skupština BiH
- 2.7.38. Pravobraniteljstvo BiH
- 2.7.39. Predsjedništvo BiH
- 2.7.40. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
- 2.7.41. Tužiteljstvo BiH
- 2.7.42. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
- 2.7.43. Ured koordinatora za reformu javne uprave

- 2.7.44. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH
- 2.7.45. Ured za razmatranje žalbi BiH
- 2.7.46. Ustavni sud BiH
- 2.7.47. Vijeće za državnu potporu BiH
- 2.7.48. Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.

2.8. Mišljenja s rezervom uz skretanje pozornosti (deset institucija BiH)

Drugu skupinu izvješća čini deset izvješća s revizorskim „mišljenjem s rezervom uz skretanje pozornosti“, obuhvaćajući mišljenja s rezervom o finansijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja:

- 2.8.1. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
- 2.8.2. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
- 2.8.3. Granična policija BiH
- 2.8.4. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
- 2.8.5. Ministarstvo obrane BiH
- 2.8.6. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
- 2.8.7. Služba za poslove sa strancima
- 2.8.8. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
- 2.8.9. Uprava za neizravno oporezivanje BiH
- 2.8.10. Ured za veterinarstvo BiH.

Izvješća iz druge skupine Povjerenstvo je detaljno razmotrilo uz javno izjašnjavanje njihovih predstavnika na jednoj redovitoj sjednici¹. Pojedinačna zaduženja članova Povjerenstva za navedenih deset izvješća iz druge skupine bila su sljedeća:

Red. br.	Naziv institucije BiH	Zaduženi član Povjerenstva
1.	Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH	Ljubica Miljanović
2.	Granična policija BiH	Miroslav Vujičić
3.	Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH	Šemsudin Dedić
4.	Ministarstvo obrane BiH	Predrag Kožul
5.	Ured za veterinarstvo BiH	Mia Karamehić-Abazović
6.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	Mira Pekić
7.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	Aida Baručija
8.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	Rejhana Dervišević
9.	Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	Nermin Mandra
10.	Služba za poslove sa strancima BiH	Mia Karamehić-Abazović

¹ Na 44. sjednici Povjerenstva, održanoj 11. 12. 2025.

2.9. Korespondencija Povjerenstva s institucijama iz druge skupine čije je financijsko poslovanje u 2024. godini revizor kvalificirao „mišljenjem s rezervom uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući mišljenja s rezervom o financijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja)

Povjerenstvo je 29. 10. 2025. uputilo opći dopis svim institucijama BiH iz navedene druge skupine izvješća te zahtijevalo da mu, u obliku informacije, dostave pisani odgovor najkasnije do 10. 11. 2025.

Opći dopis sadržavao je pitanja koja su se odnosila na to da institucije objasne razloge ponavljanja nerealiziranih preporuka revizije i razloge djelomične realizacije preporuka financijske revizije za 2023. godinu, da svaka institucija zasebno procijeni je li joj potrebna izrada višegodišnjeg programa za otklanjanje pojedinih nedostataka i problema u poslovanju koji su se stalno ili povremeno ponavljali u godišnjim izvješćima revizije te da institucije navedu eventualne sustavne mjere koje mogu pomoći pri rješavanju problema navedenih u izvješćima revizije o njihovom financijskom poslovanju. Ove godine je svih deset kontaktiranih institucija BiH dostavilo Povjerenstvu zahtijevane informacije.

2.10. Razmatranje Godišnjeg revizorskog izvješća o glavnim nalazima i preporukama za 2024.

Povjerenstvo je na 44. sjednici, održanoj 11. 12. 2025., detaljno razmatralo Godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama za 2024., koje je jednoglasno prihvatilo.

2.11. Javna izjašnjavanja po revizorskim izvješćima iz druge skupine izvješća

Povjerenstvo je provelo proceduru javnih izjašnjavanja predstavnika svih institucija čija su revizorska izvješća svrstana u drugu skupinu izvješća (deset revidiranih institucija).

Povjerenstvo je navedena revizorska izvješća, uz javna izjašnjenja njihovih predstavnika, razmatralo na 44. sjednici Povjerenstva, održanoj 11. 12. 2025. i na 45. sjednici Povjerenstva, održanoj 21. 1. 2026. Javnim izjašnjavanjima odazvali su se predstavnici svih deset institucija BiH, koliko ih je bilo predmetom ovoga dijela detaljne obrade u povjerenstvu za revidiranu 2024. godinu.

2.12. Izrada i usvajanje pojedinačnih mišljenja Povjerenstva i Zbirnog mišljenja o financijskoj reviziji za 2024. godinu

U skladu s Planom, Povjerenstvo nije detaljno obrađivalo revizorska izvješća s „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o financijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), ali je o toj skupini institucija BiH izradilo posebno mišljenje Povjerenstva s dodatnim zaključkom za institucije s „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o financijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti), koje čini jedinstvenu cjelinu sa Zbirnim mišljenjem kao **Prilog 1. Zbirnom mišljenju**.

Istodobno, Povjerenstvo je provelo detaljnu analizu Godišnjeg revizorskog izvješća o glavnim nalazima i preporukama za 2024., kao i detaljnu analizu deset izvješća financijske revizije s revizorskim „mišljenjem s rezervom uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući mišljenja s rezervom o financijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja), te je za Godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama za 2024. i za svaku od deset navedenih institucija koje su prošle postupak javnog izjašnjenja izradilo pojedinačno mišljenje Povjerenstva sa zaključcima njezinog izvjestitelja (ukupno 11 pojedinačnih mišljenja), a koja čine jedinstvenu cjelinu sa Zbirnim mišljenjem kao **Prilog 2. Zbirnom mišljenju**.

Zbirno mišljenje Povjerenstva o financijskoj reviziji za 2024. godinu, zajedno s prilogima 1. i 2. Zbirnom mišljenju, Povjerenstvo je usvojilo na 45. sjednici, održanoj 21. 1. 2026., te ih uputilo Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u daljnju proceduru s prijedlogom za usvajanje.

3. OPĆI OSVRT POVJERENSTVA NA NALAZE REVIZIJE ZA 2024. GODINU

3.1. Institucije BiH s posebnim tretmanom Povjerenstva

Ured za reviziju je dopisom od 5. 10. 2025. sugerirao Povjerenstvu da, prilikom analize revizorskih izvješća za 2024. godinu, posebnu pozornost posveti institucijama koje su dobile „mišljenje s rezervom uz skretanje pozornosti“.

Druga skupina izvješća - deset institucija koje su dobile „mišljenje s rezervom uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući mišljenja s rezervom o financijskim izvješćima i/ili mišljenja s rezervom na usklađenost s propisima, uključujući skretanje pozornosti u oba slučaja):

Pregled institucija koje su dobile „mišljenje s rezervom uz skretanje pozornosti“

Br.	Naziv institucije BiH	Broj rezervi		Broj skretanja pozornosti	
		na usklađenost	na financijska izvješća	na usklađenost	na financijska izvješća
1.	Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH	1	-	2	-
2.	Granična policija BiH	-	1	1	-
3.	Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH	1	-	1	-
4.	Ministarstvo obrane BiH	1	1	1	1
5.	Ured za veterinarstvo BiH	1	-	3	-
6.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	1	1	6	-
7.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	2	-	2	1
8.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	1	-	2	-

9.	Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	1	-	2	-
10.	Služba za poslove sa strancima BiH	1	-	3	2

Ostale institucije BiH s revizorskim „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o finansijskim izvješćima i/ili isticanje predmeta uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti) navedene su u Poglavlju 2.7. ovog mišljenja.

Što se tiče prijedloga pojedinačnih korektivnih mjera prema navedenim institucijama, Ured za reviziju smatra da preporuke navedene u izvješćima za svakog klijenta pojedinačno predstavljaju ujedno i prijedloge individualnih korektivnih mjera, s ciljem otklanjanja nepravilnosti i sprječavanja njihovog ponavljanja. Također, smatra potrebnim hitno pristupiti realizaciji navedenih preporuka kako bi se spriječila mogućnost njihovog ponavljanja u tekućem proračunskom razdoblju.

Stoga je Povjerenstvo u svojim pojedinačnim mišljenjima naložilo ovim institucijama da postupe po utvrđenim preporukama revizije i u što kraćem roku otklone uočene nedostatke ili poduzmu aktivnosti kako bi se spriječilo ponavljanje određenih nalaza revizije, tj. da potpuno provedu preporuke revizije.

3.2. Osvrt Povjerenstva na strukturu izraženih revizorskih mišljenja za protekle tri godine

Prilikom izrade tabličnih pregleda realizacije revizorskih preporuka u kojima se, uz ostalo, navodi i revizorsko mišljenje za svakog proračunskog korisnika u razdoblju od pet godina, tj. od 2020. do 2024. godine, te na osnovi dostavljene tablice Ureda za reviziju s pregledom izraženih mišljenja revizora za razdoblje 2020. – 2024. godine, Povjerenstvo je uočilo da je:

- udjel izraženih „pozitivnih mišljenja“ u 2024. godini procentualno manji za 25 % u odnosu na 2023. godinu;
- udjel izraženih „pozitivnih mišljenja uz skretanje pozornosti“ u 2024. godini procentualno veći za 6,67 % u odnosu na 2023. godinu;
- udjel izraženih „mišljenja s rezervom uz skretanje pozornosti“ u 2024. godini procentualno veći za 25 % u odnosu na 2023. godinu.

Izražena mišljenja revizora	Proračunska godina 2022.		Proračunska godina 2023.		Proračunska godina 2024.	
	Broj objavljenih izvješća	Postotak	Broj objavljenih izvješća	Postotak	Broj objavljenih izvješća	Postotak
Revizorska izvješća s pozitivnim mišljenjem	21	28,77 %	20	27,40 %	15	20,55 %
Revizorska izvješća s pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti	40	54,79 %	45	61,64 %	48	65,75 %

Revizorska izvješća s izraženom rezervom	0	0,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
Revizorska izvješća s rezervom uz skretanje pozornosti	11	15,07 %	8	10,96 %	10	13,70 %
Revizorska izvješća s izraženim negativnim mišljenjem	0	0,00 %	0	0,00 %	0	0,00 %
Revizorska izvješća sa suzdržavanjem od mišljenja	1	1,37 %	0	0,00 %	0	0,00 %
Ukupan broj revidiranih institucija	73	100,00 %	73	100,00 %	73	100,00 %

3.3. Osvrt Povjerenstva na najčešće identificirane nalaze revizije

Na osnovi tablica Ureda za reviziju (dopis Ureda za reviziju broj: 01/4-16-10-2134/25 od 5. 10. 2025.) o najčešće ponavljanim nalazima revizije u proteklih pet godina, Povjerenstvo se upoznalo s najčešćim nalazima revizije koji su se pojavili u izvješćima o financijskoj reviziji institucija BiH za 2024. godinu. Na taj način identificirani su nalazi revizije koji se u najvišem stupnju pojavljuju u revizorskim izvješćima za 2024. godinu.

Njihov prikaz po padajućoj ljestvici učestalosti javljanja je sljedeći:

1. nalazi u vezi s Pravilnikom o sustavu unutarnjih kontrola i izgradnjom sustava (FUK, UNUTARNJA REVIZIJA, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE, KORUPCIJA);
2. nalazi u vezi s nedostajućim internim pravilima i/ili nedosljednom i neprikladnom primjenom donesenih internih pravila, propisa i zakona;
3. nalazi u vezi sa sklapanjem ugovora izvan uvjeta za zbirne nabave i ugovora suprotno instrukciji MFT-a;
4. slabosti u primjeni propisa iz područja javnih nabava;
5. slabosti pri planiranju proračuna, slabe kontrole izvršenja proračuna;
6. slabosti u popuni organizacijske strukture (slabosti prilikom zapošljavanja osoba po ugovoru o djelu);
7. slabosti pri obavljanju popisa imovine, sredstava, izvora sredstava i obveza;
8. nalazi u vezi s neplaćenim obvezama, nenaplaćenim potraživanjima, sudskim sporovima;
9. nalazi u vezi s greškama pri obračunima, knjiženjima ili unosu pojedinih stavki u ISFU, kontrolama nad unosom podataka;
10. slabosti pri realiziranju programa posebnih namjena (koji se financiraju iz proračuna, donacija i dr.);
11. nalazi u vezi s formalnim nedostacima, neriješenim statusom menadžmenta, statusom institucije, nedostajućim ključnim zakonima za rad institucije;
12. slabosti u funkcioniranju IT sustava, slabosti korištenja e-vlade;
13. nalazi u vezi s prihodima institucije ili prihodima proračuna;
14. slabosti prilikom sastavljanja financijskih izvješća;
15. slabosti u praćenju realizacije transferiranih sredstava (uključujući kapitalna ulaganja/izdatke, kao i sredstva za rad zastupnika i izaslanika);
16. strateško planiranje;
17. upravljanje ljudskim potencijalima, slabosti i nedostaci u području zapošljavanja.

3.4. Pregled sustavnih mjera kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih nalaza revizije

U dopisu Ureda za reviziju, broj: 01/4-16-10-2134/25 od 5. 10. 2025., posebno se naglašavaju sljedeći problemi sustavnog karaktera:

1. Zakon o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2024. godinu usvojen je sa zakašnjenjem od šest i pol mjeseci u odnosu na zakonski rok. Ustanovljena su značajna kašnjenja u svim fazama procesa, naročito u fazi usvajanja Globalnog fiskalnog okvira, ali i unutar Ministarstva financija i trezora BiH.

Imajući u vidu da od 2019. godine proračun institucija BiH nije usvojen u zakonom definiranom roku te, iako je zakonom propisano privremeno financiranje, takva praksa ograničava realizaciju započetih i pokretanje novih aktivnosti, navedena situacija značajno utječe i izravno se reflektira na planiranje i ostvarivanje ciljeva institucija. Nepravovremeno usvajanje proračuna, odnosno financiranje institucija na privremenoj osnovi, onemogućava proračunske korisnike da pokreću nove i realiziraju započete kapitalne projekte, koji su nužni za redovne aktivnosti iz nadležnosti institucija BiH. Nepravovremeno usvajanje proračuna značajno povećava rizik za neučinkovito i neefektivno poslovanje i trošenje javnih sredstava.

Nužno je da mjerodavni subjekti/institucije koji sudjeluju u procesu predlaganja i donošenja proračuna dosljedno poštuju zakonske procedure i rokove za usvajanje Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH te da ulože dodatne napore kako bi proračun institucija BiH, kao ključni dokument za realizaciju ciljeva i aktivnosti institucija, bio usvojen pravovremeno.

Također je utvrđeno da su pojedinim institucijama odobravana sredstva na osnovi pisanih zahtjeva, bez dokumentiranja iskazanih potreba. Ministarstvo financija i trezora BiH, pored zakonskih rokova pri izradi prijedloga proračuna, treba se pridržavati i vlastitih instrukcija prilikom razmatranja zahtjeva proračunskih korisnika za dodjelu sredstava iz proračuna te inzistirati na potpunijim analizama troškova i odgovarajućim cost-benefit analizama proračunskih korisnika u cilju učinkovitije pripreme i izvršenja proračuna.

2. Realizacija višegodišnjih kapitalnih projekata u institucijama BiH i u 2024. godini bila je niska u odnosu na raspoloživa sredstva (13 % u odnosu na plansku veličinu). Institucije su kao razloge navodile poteškoće pri ugovaranju, ponude veće od raspoloživih sredstava, neispunjavanje uvjeta javnih poziva, složenost projekata, uključenost više razina vlasti te neriješene imovinskopravne odnose. Ova obrazloženja ponavljaju se godinama. U pojedinačnim izvješćima o reviziji institucija BiH konstatirano je da pojedine institucije zadnjih godina nisu poduzimale ili okončale aktivnosti u cilju realizacije sredstava i pronalaženja odgovarajućeg rješenja za nabavu objekta (Uprava za neizravno oporezivanje BiH, Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, Služba za zajedničke poslove institucija BiH) te su dane preporuke navedenim institucijama kako bi se intenzivirala realizacija odobrenih sredstava.

Vijeće ministara BiH je u pojedinim slučajevima (Uprava za neizravno oporezivanje BiH, Granična policija BiH), uz suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH, odobrilo povećanje vrijednosti projekta u odnosu na ukupnu prvotnu vrijednost višegodišnjeg projekta za postotak viši od utvrđenog postotka u Naputku o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih kapitalnih ulaganja u institucijama BiH. Naknadno je Vijeće ministara BiH usvojilo izmjene navedenog naputka kojima je brisana odredba kojom je bilo definirano ograničenje povećanja vrijednosti višegodišnjeg projekta.

Institucije BiH trebaju intenzivirati aktivnosti na realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja, a Vijeće ministara BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH osigurati analizu stanja u predmetnom području s ciljem unaprjeđenja realizacije višegodišnjih projekata te dosljedno primjenjivati Naputak o načinu planiranja, odobravanja i realizacije višegodišnjih projekata u institucijama BiH.

3. Proces usklađivanja pravilnika o unutarnjoj organizaciji institucija BiH s odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta je veoma usporen i značajno kasni. Pojedine institucije, usprkos činjenici da je rok za usklađivanje pravilnika o unutarnjoj organizaciji istekao prije više od deset godina, još uvijek nisu započele aktivnosti na usklađivanju svojih pravilnika. U izvješćima o obavljenoj financijskoj reviziji za 2024. godinu skrenuta je pozornost za 15 institucija na neusklađenost pravilnika o unutarnjoj organizaciji s odlukama Vijeća ministara BiH.

Budući da pravilnici o unutarnjoj organizaciji predstavljaju ključni akt za uspostavu i osiguranje učinkovitog poslovanja i rukovođenja tijelima uprave, nužno je da sve institucije BiH poduzmu aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi uskladile pravilnike o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s važećim odlukama Vijeća ministara BiH.

Vijeće ministara BiH trebalo bi poduzeti konkretne korake u cilju ubrzanja aktivnosti institucija BiH na usklađivanju pravilnika o unutarnjoj organizaciji u institucijama BiH s odlukama Vijeća ministara BiH.

4. U 2024. godini, kao i prethodnih godina, unatoč preporukama Ureda za reviziju, u pojedinačnim izvješćima o obavljenoj reviziji institucije su nastavile angažirati osobe po osnovi ugovora o djelu za poslove iste ili slične onima predviđenim sistematizacijom radnih mjesta, za kontinuirane poslove i poslove iz redovne djelatnosti institucije, a koji u pojedinim institucijama traju više godina. U pojedinim institucijama utrošena sredstva premašuju planirana sredstva za ugovore o djelu te su prestrukturiranjem proračuna povećani izdaci za ugovore o djelu. Pojedine institucije imaju dugogodišnju praksu angažiranja vanjskih suradnika putem ugovora o djelu za poslove koji su kontinuirani, ali nisu obuhvaćeni opisima sistematiziranih radnih mjesta i koje uglavnom financiraju iz donatorskih sredstava.

Ovakva praksa rezultirala je time da broj angažiranih vanjskih suradnika u pojedinim institucijama tijekom određenog razdoblja nadmašuje broj sistematiziranih radnih mjesta, odnosno broj redovno zaposlenih prema važećim pravilnicima o unutarnjoj organizaciji. Putem ugovora o djelu angažiraju se osobe nakon umirovljenja, osobe koje su u stalnom

radnom odnosu u drugoj instituciji BiH (državni službenici), osobe koje su prethodno bile zaposlene na osnovi ugovora o radu na određeno vrijeme, osobe koje su na dopustu po sili zakona u istoj instituciji, kao i druge osobe, pri čemu postupak angažiranja nije transparentan, a u određenim se slučajevima stručno zvanje osobe koja se angažira ne može dovesti u vezu s vrstom posla za čije je obavljanje angažirana.

U pojedinim institucijama su konstatirani sudski postupci vezani uz angažmane na osnovi ugovora o djelu iz prethodnog razdoblja, uz napomenu da je Sud BiH u pojedinačnim presudama utvrdio da su se angažirane osobe nalazile u faktičnom radnom odnosu s tuženikom. Navedenim presudama nadležni sud je utvrdio da su tužitelji formalno s tuženom institucijom sklopili ugovore o djelu, koji po svojoj prirodi i sadržaju predstavljaju ugovore o radu, čime im se priznaju prava koja proizlaze iz radnog odnosa, te se nalaže uplata doprinosa za mirovinsko osiguranje uz naknadu troškova postupka i zatezne kamate.

Tek je 2025. godine Ministarstvo pravde BiH, postupajući po zaključku Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH iz studenog 2023. godine kojim se od Vijeća ministara BiH traži izrada smjernica za precizno definiranje trajanja, sadržaja i uvjeta za sklapanje ugovora o djelu, pokrenulo inicijativu za izmjene Zakona o radu u institucijama BiH, s ciljem zakonskog uređenja ovog pitanja.

S obzirom na široku i dugogodišnju primjenu instituta ugovora o djelu u institucijama BiH te na značajne nepravilnosti i pravne rizike na koje se kontinuirano ukazuje u izvješćima revizije, Vijeće ministara BiH i mjerodavne institucije (Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH) trebaju pod hitno okončati započete aktivnosti na zakonskom uređivanju ovog pitanja u cilju transparentnog angažiranja vanjskih suradnika.

Institucije BiH trebale bi sklapati ugovore o djelu samo u iznimnim slučajevima, za konkretne poslove koji nisu sistematizirani i na transparentan način, a Ministarstvo financija i trezora BiH treba posvetiti veću pozornost analizi zahtjeva proračunskih korisnika na ovoj stavci, kao i izvješćivanju o realizaciji ovih izdataka.

5. U pojedinačnim izvješćima revizije konstatirane su nepravilnosti i nedostaci u postupku zapošljavanja i uređivanja radnopravnog statusa zaposlenih u institucijama BiH koji ukazuju na određena odstupanja od postojećeg regulatornog okvira. Ured za reviziju smatra neprihvatljivima netransparentne prakse zapošljavanja i reguliranja statusa zaposlenih u institucijama BiH.

Ključne nepravilnosti grupirane su u četiri kategorije: prijem službenika na osnovi prijenosa ili preuzimanja nadležnosti, zapošljavanje na određeno vrijeme, obavljanje poslova drugog radnog mjesta i odobravanje plaćenog doputa zaposlenima.

Posebna pozornost i ove je godine usmjerena na Agenciju za državnu službu BiH, posebno u vezi s primjenom članka 32a. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH prilikom prijma državnih službenika, kao i zapošljavanje putem eksternih premještaja.

Institucije BiH trebaju dosljedno primjenjivati zakonske i podzakonske akte kojima je propisan radnopravni status zaposlenih u institucijama BiH, plaćeni dopust te zapošljavanje na određeno vrijeme.

Ministarstvo pravde BiH i Agencija za državnu službu BiH, kao nadležne institucije za davanje mišljenja u pogledu primjene propisa kojima se uređuje proces zapošljavanja, trebaju imati aktivniju ulogu te u danim mišljenjima i stavovima utjecati na pravilnu primjenu propisa u tom području, a s ciljem osiguranja transparentnosti zapošljavanja u institucijama BiH.

6. U 2024. godini su u institucijama BiH konstatirani slučajevi nastavka obavljanja dužnosti rukovodstva institucija, premda su tim osobama istekli mandati ili su ispunjeni uvjeti za umirovljenje, kao i slučajevi u kojima su ispunjena oba uvjeta.

Tijela mjerodavna za imenovanje rukovoditelja, članova upravnih i nadzornih odbora, povjerenstava i drugih tijela trebaju pravovremeno pokretati i provoditi procedure imenovanja kako bi se osigurao nesmetan i funkcionalan rad institucija BiH.

Ured za reviziju smatra da bi ovakav angažman trebao biti privremeno rješenje, u posebnim situacijama kada iz objektivnih razloga ne može doći do pravovremenog postavljenja ili imenovanja rukovoditelja institucije.

U Zakonu o radu u institucijama BiH nisu navedena izuzeća od primjene odredaba o prestanku radnog odnosa uslijed ispunjenja uvjeta za umirovljenje koja bi se odnosila na imenovane osobe.

7. Sustav javnih nabava u institucijama BiH predstavlja segment poslovanja s visokim rizicima od mogućeg koruptivnog djelovanja u svim fazama postupka javnih nabava, od istraživanja tržišta i planiranja proračuna pa sve do same realizacije ugovora. Imajući u vidu navedeno, to je jedan od najvažnijih procesa u provođenju financijske odnosno revizije usklađenosti. Opseg revizije bio je usmjeren kako na primjenu Zakona o javnim nabavama i poštivanje propisanih procedura nabava definiranih zakonom i podzakonskim aktima, tako i na cjelokupan sustav javnih nabava. Cilj je unaprijediti učinkovitost, transparentnost i ekonomičnost, kao i postići ključni cilj najbolje vrijednosti za uloženi javni novac.

Najčešći nedostaci uočeni tijekom revizije postupaka javnih nabava odnose se na: neprikladno i površno istraživanje tržišta, kao i loše planiranje nabava, manjkavosti u tenderskoj dokumentaciji i tehničkim specifikacijama, nepravilnosti pri evaluaciji ponuda i realizaciji ugovora te neprikladan izbor postupka javne nabave. Nalazi koji se pojavljuju gotovo u svim institucijama koje su planirale i provodile postupak nabave službenih motornih vozila vezani su uz nabavu motornih vozila u smislu preferiranja putem pojedinih tehničkih svojstava i nedosljedne primjene važećeg Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH.

Nužno je da institucije BiH dosljedno primjenjuju Zakon o javnim nabavama BiH u svim fazama postupka te da uspostave primjeren sustav praćenja realizacije ugovora o nabavama. Također, posvećivanje dodatne pozornosti edukacijama osoblja koje

sudjeljuje u postupcima javnih nabava može znatno pridonijeti unaprjeđenju ovog procesa.

Vijeće ministara BiH bi putem nadležnih institucija BiH u segmentu javnih nabava trebalo analizirati najčešće nedostatke koje je identificirala revizija u cilju poduzimanja potrebnih mjera na otklanjanju uzroka takvog stanja.

8. Kao i proteklih godina, i u 2024. godini utvrđene su nepravilnosti u evidentiranju imovine institucija BiH. Tako nepokretna perspektivna imovina koju Ministarstvo obrane BiH koristi nije evidentirana u stalna sredstva, jer njezina vrijednost nije procijenjena. Vrijednost zemljišta i objekata pravosudnih institucija BiH, čije je vlasništvo utvrđeno odlukom visokog predstavnika, još nije evidentirana u poslovnim knjigama. Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije evidentiralo u poslovne knjige sve objekte dobivene u postupku sukcesije imovine bivše SFRJ prethodnih godina (objekti u Urugvaju i Brazilu), rezidencijalni objekt „Konak“ nije evidentiran u poslovne knjige institucija BiH itd.

Upravljanje imovinom kojom raspolažu ili koju koriste institucije BiH: Vijeće ministara BiH je 2004. godine osnovalo Komisiju za državnu imovinu, radi definiranja kriterija za utvrđivanje i raspodjelu državne imovine između Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta BiH i donošenje propisa o upravljanju tom imovinom, kao i za predlaganje nacрта zakona o pravima vlasništva i upravljanja državnom imovinom. Spomenuta komisija, usprkos dugogodišnjem radu i postojanju, još nije postigla dogovor niti završila dodijeljene zadatke.

Ovakvo stanje ima za posljedicu da institucije BiH (Ministarstvo financija i trezora BiH, Služba za zajedničke poslove institucija BiH, Pravobraniteljstvo BiH) koje imaju nadležnost da evidentiraju, upravljaju i štite imovinu u vlasništvu institucija BiH nemaju pouzdane evidencije o svim nekretninama na kojima pravo raspolaganja i korištenja imaju institucije Bosne i Hercegovine, što za posljedicu ima utjecaj na učinkovitost rada tih institucija u ovoj domeni, kao i na učinkovitost upravljanja javnim sredstvima.

Također, vojna imovina nije u cijelosti evidentirana u poslovne knjige, a samo dio imovine je uknjižen u zemljišne knjige. Značajan dio nepokretne neperspektivne imovine entitetske vlasti još nisu preuzele, što umnogome opterećuje funkcioniranje Ministarstva obrane BiH.

Pored toga, navedeno stanje uzrokuje pravne sporove i stvara pravnu nesigurnost te probleme i rizike u vezi s realnim iskazivanjem bilančnih stavki i problema u vezi s raspolaganjem i upravljanjem imovinom.

Osim navedenog, nisu jasno definirani kriteriji za planiranje proračunskih sredstava za održavanje objekata u vlasništvu institucija BiH. Premda je Služba za zajedničke poslove institucija BiH nadležna za održavanje objekata u vlasništvu institucija BiH, u praksi se i drugim institucijama odobravaju sredstva za održavanje objekata u kojima su one smještene bez jasnih kriterija.

Vijeće ministara BiH kao osnivač Komisije za državnu imovinu treba aktualizirati rješavanje pitanja koja su stavljena u nadležnost Komisije.

U cilju unaprjeđenja upravljanja imovinom institucija BiH, nužno je strateško i koordinirano djelovanje svih mjerodavnih institucija, pri čemu Ministarstvo financija i trezora BiH ima ključnu ulogu u iniciranju i usmjeravanju procesa na temelju svoje nadležnosti.

Ministarstvo financija i trezora BiH treba, u skladu sa svojom nadležnošću, poduzeti aktivnosti na uspostavljanju evidencija o nepokretnoj imovini u vlasništvu institucija BiH te kriterija za planiranje i raspodjelu proračunskih sredstava za održavanje te imovine.

9. Neporezni prihodi predstavljaju prihode koje ostvaruju institucije BiH u obavljanju redovnih aktivnosti.

Važećim Pravilnikom o računovodstvu institucija BiH propisano je obvezatno mjesečno usklađivanje obračunatih i naplaćenih prihoda s Glavnom knjigom trezora, međutim revizijama za 2024. godinu utvrđeno je da se ono ne provodi u svim institucijama. Kao i ranijih godina, prisutne su slabosti unutarnjih kontrola u evidentiranju, naplati i sravnjenju prihoda, a u pojedinim institucijama i problemi u učinkovitoj naplati potraživanja (npr. Sud BiH, Pravobraniteljstvo BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH).

Uzimajući u obzir značaj postupka kontrole naplate i evidentiranja prihoda, nužno je da institucije BiH, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, pronađu pouzdana sustavna rješenja za praćenje i kontrolu naplate prihoda.

10. Kao i proteklih godina, u 2024. godini zabilježen je značajan broj sudskih postupaka koji se vode protiv institucija BiH. Najveći broj predmeta odnosi se na potraživanja iz radnog odnosa i prava iz radnog odnosa te zahtjeve za naknadu nematerijalne i materijalne štete nastale kao posljedica ozljeda na radu, neosnovanog lišenja slobode itd.

Revizijom je konstatirano da institucije BiH nisu učinkovite u poduzimanju aktivnosti s ciljem otklanjanja uzroka sudskih sporova i umanjenja izdataka za sudske sporove. Institucije BiH ne provode uvijek analize sporova i ne rade kritičke analize sustava i vlastitih praksi rada. Kašnjenja u korekcijama sustava i praksama rada dovode do novih sporova, što dalje opterećuje kapacitete institucija, Pravobraniteljstva BiH, sudova i stvara dodatne izdatke iz proračuna.

Vijeće ministara BiH i nadležne institucije trebaju pravovremeno predlagati i donositi propise te poduzimati mjere koje će pridonijeti smanjenju broja sudskih sporova i u vezi s tim pripadajućih izdataka. Potrebno je nastaviti aktivnosti s ciljem unaprjeđenja instituta mirnog rješavanja sporova putem već započete reforme pravosuđa.

Pravobraniteljstvo BiH i Ministarstvo financija i trezora BiH trebaju unaprijediti uspostavljanje evidencije, analize i izvješćivanja o sudskim sporovima.

11. Potencijalne obveze za proračun institucija BiH su arbitražni sporovi i postupci koji su u fazi mirnog rješavanja spora, u kojima Pravobraniteljstvo BiH istupa kao zakonski zastupnik BiH. Ti su postupci po svojoj prirodi iznimno složeni pravni sporovi, čije je trajanje vrlo teško predvidjeti, a koji zahtijevaju angažiranje značajnih ljudskih i financijskih resursa. Protiv Bosne i Hercegovine i njezinih institucija na svim razinama vlasti vode se vrijednosno značajni arbitražni postupci. Gubitak spora takve prirode i

visine, uz dodatne troškove postupka i kamata, predstavlja potencijalni rizik koji može biti štetan po proračun institucija BiH i imovinu BiH.

S obzirom na prisutnost vrijednosno značajnih arbitražnih postupaka, revizija smatra potrebnom detaljnu analizu uzroka sporova i nedostataka u sustavu koji prouzrokuju ovakve arbitražne postupke te utvrđivanje odgovornosti za eventualna štetna postupanja odgovornih osoba.

12. U skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, nadzor nad primjenom povjeren je Ministarstvu financija i trezora BiH. Međutim, do danas nisu utvrđene procedure nadzora niti je definirano koje je tijelo Vijeća ministara BiH mjerodavno za vođenje upravnog postupka u slučaju spora između Ministarstva i institucije BiH u vezi s primjenom odredaba Zakona pa se nadzor ne provodi, premda je obveza propisana još 2008. godine. U praksi ima slučajeva koji zahtijevaju ujednačeno i zakonito postupanje te potrebu osiguranja dosljedne primjene temeljnih načela Zakona: jednake plaće za isti ili sličan posao, nagrađivanje prema učinku i transparentnost.

Ministarstvo financija i trezora BiH treba sačiniti prijedlog propisa kojim se uređuje postupak nadzora nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i dostaviti ga mjerodavnim institucijama u daljnju proceduru.

13. Ministarstvo financija i trezora BiH je u ranijem razdoblju dalo izravnu ili neizravnu suglasnost za primjenu koeficijenata za obračun plaća zaposlenih na određenim radnim mjestima za koja platni razredi i koeficijenti nisu taksativno navedeni u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (član Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, ombudsman za zaštitu potrošača u BiH, zamjenik generalnog tajnika u Predsjedništvu BiH, ravnatelj i zamjenik ravnatelja Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije), ali nije osiguralo da predmetni koeficijenti budu javno objavljeni, odnosno obuhvaćeni relevantnim propisom.

Ministarstvo financija i trezora BiH treba osigurati primjenu načela transparentnosti propisanog Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH, a vezano uz novoutvrđene koeficijente za obračun plaća za radna mjesta koja nisu obuhvaćena navedenim zakonom.

14. I dalje na razini institucija BiH nije uspostavljen jedinstveni registar zaposlenih, koji osigurava pouzdane podatke o broju zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme te o kretanjima zaposlenih (unaprjeđenjima, internim i eksternim premještajima, neplaćenom dopustu, prestanku radnog odnosa i sl.). Izmjenama Zakona o državnoj službi iz ožujka 2024. stvoreni su preduvjeti za uspostavu registra državnih službenika i zaposlenika kao ključne pretpostavke za reformu javne uprave. Vijeće ministara BiH dužno je, na prijedlog Agencije za državnu službu BiH, detaljnije propisati uspostavu i vođenje registra zaposlenih. Precizirano je da će registar zaposlenih biti uspostavljen najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

15. Plaće i naknade u pravosudnim institucijama obračunavaju se prema Zakonu o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH i Zakonu o plaćama u institucijama BiH te internim odlukama Ustavog suda BiH. Zakonom o

plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini BiH, koji se primjenjuje od 2006. godine na suce, tužitelje i stručno osoblje, prava na naknade plaća i troškova definirana su na drukčiji način u odnosu na odredbe Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koji se primjenjuje na ostale zaposlene u institucijama BiH. Ova razlika u pravnim propisima temelj je velikoga broja tužbenih zahtjeva zaposlenih u pravosudnim institucijama koji smatraju da su diskriminirani u pogledu visine primanja i drugih materijalnih prava u odnosu na zaposlene u ostalim institucijama BiH u svim segmentima u kojima ta prava nisu utvrđena zakonima koji se primjenjuju u pravosudnim institucijama na razini BiH, premda su pojedine naknade zaposlenima u pravosudnim institucijama više u odnosu na naknade u ostalim institucijama (npr. regres).

U 2024. godini konstatirane su i tužbe zaposlenika u pravosudnim institucijama koji imaju status administrativno-tehničkog osoblja. Navedenim tužbenim zahtjevima tužitelji potražuju da se utvrdi diskriminacija i da ih se svrsta u rang stručnog osoblja u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim naknadama u sudbenim i tužiteljskim institucijama na razini Bosne i Hercegovine.

Budući da je Ustavni sud BiH proteklih godina donio više odluka kojima je potvrdio diskriminaciju, može se očekivati porast broja novih tužbenih zahtjeva zaposlenih u pravosudnim institucijama po pitanju prava i naknada u svim segmentima u kojima ta prava nisu utvrđena zakonima koji se primjenjuju u pravosudnim institucijama na razini BiH. Nesporno je da će navedeni sporovi imati za posljedicu i isplate potraživanja i isplatu zateznih kamata te sudskih troškova, a sve na teret proračuna institucija BiH.

Nužno je da mjerodavne institucije izrade sveobuhvatnu analizu zakonskih propisa kojima se uređuju plaće i naknade u pravosudnim i ostalim institucijama Bosne i Hercegovine te da, u skladu s njezinim rezultatima, razmotre mogućnosti usklađivanja propisa radi uspostave jedinstvenog, pravednog i nediskriminatornog okvira koji će jasno definirati prava svih kategorija zaposlenih u institucijama BiH.

16. Provedenim revizijama u institucijama BiH za 2024. godinu utvrđeni su brojni nedostaci u korištenju službenih vozila. Konstatirane su nedosljednosti u primjeni važećih propisa u određenom broju institucija. Pojedine institucije raspolagale su većim brojem službenih i specijaliziranih vozila u odnosu na broj ili klasu vozila koja su im odobrena važećim pravilnicima, a određeni broj institucija još nije uskladio interne akte s odredbama Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH. Evidencije o korištenju vozila su neuredne i nepotpune i kao takve ne predstavljaju prikladan dokaz o namjenskom korištenju vozila.

Institucije BiH trebaju pravovremeno poduzimati aktivnosti usklađivanja internih propisa s važećim propisima koji se tiču upravljanja voznim parkom te osigurati osnovne preduvjete za potvrđivanje namjenske potrošnje, a to su uredne, sveobuhvatne, točne evidencije s priloženim cjelovitim obrazloženjima, iz kojih se jasno i nedvojbeno može zaključiti namjenska potrošnja.

Pokrenuta je inicijativa za izmjene Pravilnika o uvjetima nabave i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH s ciljem jasnog obilježavanja službenih vozila kako

bi bila prepoznatljiva građanima i drugim sudionicima u prometu, čime bi se povećala transparentnost i spriječile zloupotrebe. Međutim, izmjene i dopune Pravilnika kojima bi se to omogućilo još su u fazi usvajanja.

Vijeće ministara BiH trebalo bi ubrzati aktivnosti na izmjeni postojećeg pravilnika s ciljem povećanja transparentnosti i kontrole nad korištenjem službenih vozila te otklanjanja uočenih slabosti u sustavu upravljanja voznim parkom.

17. Financijske revizije za 2024. godinu ponovno su ukazale na potrebu bolje komunikacije između institucija BiH i Vijeća ministara BiH. I dalje su prisutni slučajevi narazmatranja akata dostavljenih Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH i kašnjenja u davanju suglasnosti proračunskim korisnicima, što negativno utječe na funkcioniranje institucija, posebno u financijskim, pravnim, sigurnosnim i društvenim aspektima.

Također su zabilježena kašnjenja ministarstava i drugih nadležnih tijela u davanju mišljenja, što često onemogućava upućivanje materijala Vijeću ministara BiH. Prema Poslovniku, rok za odgovor je deset dana, a u hitnim slučajevima odmah.

Kako bi se unaprijedila učinkovitost rada institucija BiH i Vijeća ministara BiH, nužno je uspostaviti sustav pravovremene i transparentne komunikacije između svih uključenih strana. Ministarstva i nadležna tijela trebaju poštivati rokove za davanje mišljenja i suglasnosti, naročito u skladu s Poslovnikom Vijeća ministara BiH.

18. Fond za reformu javne uprave od 2018. godine ne funkcionira, a jedan je od ključnih financijskih instrumenata za provedbu reforme javne uprave. Premda je Ured koordinatora za reformu javne uprave više puta izvještavao Vijeće ministara BiH, rješenje još nije pronađeno. Poduzete su određene aktivnosti kao preduvjet za učinkovitu realizaciju obveza iz važećeg strateškog okvira za reformu javne uprave, ali u 2024. godini nije došlo do pomaka u rješavanju problema nefunkcioniranja Fonda.

Fond ima suštinski značaj za uspostavljanje učinkovitog sustava javne uprave i napretka Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija te je u tom smislu nužan proaktivan stav svih institucija koje sudjeluju u stvaranju preduvjeta za nesmetano funkcioniranje i održivost Fonda, kako bi se dugogodišnji problem riješio na prihvatljiv način koji se temelji na zajedničkom dogovoru.

Ovo su neka od najvažnijih sustavnih pitanja koja su obilježila reviziju za 2024. godinu i ona zahtijevaju sustavni odgovor više institucija.

Opći zaključak je da je nužno jačati odgovornost i unaprijediti upravljanje javnim sredstvima u svim institucijama Bosne i Hercegovine. Posebnu pozornost treba posvetiti jačanju svih vrsta kontrolnih mehanizama i procedura, uključujući regulatorno okruženje odnosno zakonski okvir, a sve u cilju zakonitog, transparentnog i učinkovitog trošenja javnih sredstava.

4. ZAKLJUČCI

Na osnovi detaljne obrade revizorskih izvješća za 2024. godinu, Povjerenstvo je na 45. sjednici, održanoj 21. 1. 2026., jednoglasno usvojilo sljedeće zaključke:

1. Zastupnički dom prihvata 73 izvješća financijske revizije institucija BiH za 2024. godinu, od kojih:
 - a) 63 izvješća financijske revizije institucija BiH čije je financijsko poslovanje ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem“ i „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (po osnovi mišljenja revizora o financijskim izvješćima i po osnovi mišljenja revizora o usklađenosti) - **Prilog 1. Zbirnom mišljenju;**
 - b) deset izvješća financijske revizije institucija BiH čije je financijsko poslovanje ocijenjeno revizorskim „mišljenjem s rezervom uz skretanje pozornosti“ (po osnovi mišljenja revizora o financijskim izvješćima i po osnovi mišljenja revizora o usklađenosti) - **Prilog 2. Zbirnom mišljenju.**
2. Zastupnički dom obvezuje rukovodstva 48 institucija BiH čije je financijsko poslovanje u 2024. godini ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“ (obuhvaćajući skretanja pozornosti uz pozitivna mišljenja revizora o financijskim izvješćima i/ili uz pozitivna mišljenja revizora o usklađenosti) na poduzimanje svih potrebnih mjera iz nadležnosti svake institucije posebno, kako bi se izbjegle daljnje posljedice pojava na koje je revizija skrenula pozornost pri isticanju predmeta u „pozitivnom mišljenju“, a posebno da materijalnost takvih nalaza revizije eventualno ne preraste u buduće kvalifikacije u idućem izvješću revizije.
3. Zastupnički dom usvaja predložene zaključke Povjerenstva za deset institucija BiH sadržane u pojedinačnim mišljenjima Povjerenstva za svaku instituciju BiH, a čija su revizorska izvješća o financijskom poslovanju za 2024. godinu bila predmetom detaljne analize u povjerenstvu - Prilog 2. Zbirnom mišljenju.
4. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Državne regulativne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, Granične policije BiH, Ministarstva obrane BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, Službe za zajedničke poslove institucija BiH, Službe za poslove sa strancima BiH, Uprave za neizravno oporezivanje BiH i Ureda za veterinarstvo BiH da, svaka institucija zasebno, posvete posebnu pozornost daljnjem jačanju svojeg sustava unutarnjih kontrola s ciljem povećanja učinkovitosti financijskog poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća.

5. DOSTAVA MIŠLJENJA

Nakon što Zastupnički dom usvoji Zbirno mišljenje Povjerenstva s prilogima 1. i 2., svim 73 institucijama BiH treba dostaviti Zbirno mišljenje zajedno s njihovim pojedinačnim mišljenjem Povjerenstva iz priloga 1. i 2. ovom zbirnom mišljenju.

Zbirno mišljenje, zajedno sa svim prilogima, treba dostaviti Vijeću ministara BiH i Uredu za reviziju institucija BiH.

PREDSJEDATELJICA POVJERENSTVA
Mia Karamehić-Abazović

Uz Zbirno mišljenje: prilozi 1. i 2. Zbirnom mišljenju

Dostavljeno:

- naslovu

- a/a